

BAASMOODUL

Eeldatav maht: juhendatud koolituse puhul 5-8 t või e-õppena 4-6 t, millest 4 t on videomaterjalid.

Käsitletavad teemad

Eesti riik

Kohustuslik

1. Eesti kui iseseisev ja sõltumatu demokraatlik vabariik

- a. parlamentaarne demokraatia
- b. Eesti Vabariigi põhiseadus
- c. avaliku võimu institutsioonid ja nende rollid, haldusjaotus
- d. Eesti kui Euroopa Liidu liikmesriik

2. Uussisserändajate õiguslik seisund Eestis (Euroopa Liidu ning kolmandate riikide kodanike õigused ja kohustused Eestis ja Euroopas laiemalt)

3. Kodanikuühiskonna roll, kodanikuühenduste erinevad vormid ja olulisemad katusorganisatsioonid, sh kodanikuühenduste loomine ja näited kodanikuühiskonna toimimisest, panustamine vabatahtlikuna, sh riigiinstitutsioonide tegevuses, sotsiaalsed võrgustikud ja kodanikuühendused piirkonnas ning asjakohased sündmused

Soovituslik

1. Põhifaktid: Eesti lühiajalugu (olulisemad faktid), Eesti geograafiline asukoht, pealinn ja suuremad linnad, riigikeel ja igapäevaelus elanikkonna seas kasutatavad keeled, erinevad religioonid Eestis, elanikkond (rahvaarv ja elanikkonna jaotus rahvusrühmade lõikes), kasutusel olev valuuta, ajavöönd, naabermaad.

2. Välismaalaste erinevad võimalikud õiguslikud seisundid Eestis, sh kolmandate riikide kodanike pikaajalise elaniku elamisluba, kodakondsuse omandamise võimalused

3. Igapäevasemad ja enim riigiti erinevad avalikku korda või väärtegusid puudutavad küsimused, nt alkoholi ja tubaka tarbimine, ostmine ja vastavad vanusepiirangud

Eluolu

Kohustuslik

1. Hädaabinumber 112, käitumisjuhised õnnetuse korral ja erinevad siseturvalisust tagavad institutsioonid, sh Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Häirekeskus, ohvriabiteenus

2. Digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokument (isikutunnistus, digitaalne isikutunnistus, elamisloakaart) ja selle kasutusvõimalused (esmased digipädevused), sh eesti.ee ja elukoha registreerimine e-rahvastikuregistris, e-kool, e-maksuamet, politsei e-teenused, e-valimised, e-tervishoid, sh e-patsient ja digiresept

3. Pangakonto, sh pangakonto loomine, igapäevane asjaajamine pangas

4. Kutse- ja akadeemilise hariduse alane tunnustamine (ENIC/NARIC Keskus) ning VÕTA võimalused
5. Tervishoiusüsteem, sh perearstid ja eriarstid, Eesti Haigekassa, hambaravi, erakorraline meditsiin, apteegid, erivajadused, vaimne tervis
6. Transport: liikluskorraldus, sh liiklusohutus, juhiloa (Transpordiamet), liikluskindlustus, parkimine, jalgrattateed ja jalgrattaga liiklemine, ühistranspordi korraldus
7. Uussisserändajatele pakutavad teenused, sh keelekoolitused, kohanemisskoolitused, migratsioonialane nõustamine, juriidiline nõustamine, sh tasuta õigusabi, erasektori pakutavad ümberasumist toetavad teenused, kodanikuühiskonna organisatsioonide pakutavad teenused

Soovituslik

1. Elukoht

- a. Eluasemeotsing, sh kinnisvaraportalidest teabe leidmine märksõnade sisestamise abil, maaklerid, kinnisvara üürimise, ostu ja müügiga seotud tehingud, sh lepingud
- b. aadressiandmed
- c. eluasemega seotud kulud: kommunaalteenused ja -kulud, sh jäätmemajandus ja nende eest tasumine
- d. telekommunikatsiooniteenused
- e. üüritud ja soetatud kinnisvara eest hoolitsemise nõuded

2. Kohaliku omavalitsuse teenused

3. Riigipühad

4. Meedia jt teabeallikad

5. Igapäevase eluoluga seotud teenused, sh koduabilise ja lapsehoidmisteenused

6. Kolimine, sh koduloomad, autod, mööbel ja Eesti-sisene kolimine

7. Mitte-formaalse õppe tunnustamise võimalused

8. Orienteerumine linnas, sh linnaosade lühiülevaade, vahemaad ja transpordivõimalused keskusest

9. Söök ja jook, sh Eesti toidukultuur, väljas ja kodus einestamise traditsioonid

10. Kliima lühitutvustus, sh neli aastaaga, ilmaportalid

11. Eesti loodus

12. Eesti-sisene turism

13. Postiteenus

14. Loomad, sh õigusaktid, loomaarstid

15. Elukallidus

16. Olulised veebilehed, sh Riigi Teataja portaal, Eesti Juristide Liidu veebileht õigusküsimustes nõu andmiseks

17. Tuleohutus

Kultuurikeskkond

Kohustuslik

1. Eestlaste käitumise põhijooned ja eripärad, sh kultuurišokk
2. Eesti ühiskonna alusväärtused
 - a. inimõigused
 - b. võrdsus
 - c. kaasamine
 - d. mittediskrimineerimine
3. Vaba aeg, sh kultuuri- ja spordiürituste infoportaalid, teater, muusika, kino, muuseumid, sportimine, piletite ostmine

Soovituslik

1. Kasulikud väljendid
2. Eesti tähtsamad kultuuritraditsioonid ja kultuurilised eripärad
3. Eestis levinumad religioonid
4. Rahvused, rahvusvähemused ja kultuurivähemused Eestis
5. Sotsialiseerimisüritus kohaliku kogukonnaga
6. Kultuuri- ja spordiasutused, mis on võimelised pakkuma programmi mitmes keeles

Kohanemisprogrammi koolitusmoodulid läbinud isikute üldpädevusnõuded

Baasmooduli läbinud isik:

- a. omab ülevaadet Eesti riigikorra põhialustest, Eesti Vabariigi põhiseadusest ning avaliku võimu institutsioonide rollist, st teab üldjoontes aluspõhimõtteid ja oskab leida lisateavet;
- b. teab, kust leida teavet oma õiguste ja kohustuste kohta vastavalt õiguslikule staatusel;
- c. omab ülevaadet kodanikuühiskonna toimimispõhimõtetest ja teab, kust leida teavet ühiskonnas aktiivselt osalemise võimaluste (nt vabatahtlik tegevus) ja piirkonnas toimivate koostöövõrgustike kohta;
- d. teab, kuidas toimida õnnetusjuhtumi korral ning millised institutsioonid tegelevad Eestis turvalisuse tagamisega;
- e. teab, mis on digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokument (isikutunnistus, digitaalne isikutunnistus, elamisloakaart) ning millised on selle kasutusvõimalused Eestis, oskab anda digiallkirja;
- f. teab, milliseid tegevusi tuleks teha pangakonto loomiseks;
- g. teab, milline organisatsioon tegeleb Eestis kutse- ja akadeemilise hariduse alase tunnustamisega ning mis on VÕTA;
- h. omab ülevaadet, kuidas toimib tervishoiusüsteem ning kust leida tervishoiuteenuste kohta teavet;
- i. omab ülevaadet, kust leida teavet üldise liikluskorralduse kohta, ja teab, milline organisatsioon tegeleb juhtimisõiguse teemadega, samuti kust leida teavet liikluskindlustuse, parkimise, jalgrattateede ja jalgrattaga liiklemise ning ühistranspordi korralduse kohta;
- j. omab ülevaadet eestlaste käitumise põhijoontest ja eripäradest;
- k. omab ülevaadet, millised on Eesti ühiskonna alusväärtused;

- l. teab, kust leida teavet kultuuri- ja spordiürituste kohta;
- m. omab ülevaadet, milliseid lisateenuseid pakutakse uussisserändajatele ning kust leida nende kohta lisateavet.